

[Morten Lange.]

ligtale over fællesmarkedet eller i hvert fald over Danmarks tilslutning. Man opremsede mange forskellige vanskeligheder og urimeligheder undervejs, og derudover klarede man sig ved at sige, at dette fællesmarked, som vi nu altså skal tilslutte os, formodentlig må blive noget løsere i strukturen end det nuværende. Nok er der nogle rapporter fra Bruxelles at læse på, men alligevel må det nok blive løsere, så går det bedre.

Efter alt, hvad der foreligger for mig, så er fællesmarkedet af en sådan type og har en sådan dynamik, at det stiler efter at blive fastere; hvis det ikke gør det, vil det ikke længere være nogen dynamisk foranstaltning i det hele taget, og dets nuværende arkitekter vil givetvis med stor undren høre hr. Niels Helveg Petersens tale her i dag om dets løstgængende fremtid.

Jeg tror, at socialdemokratiets ordfører i virkeligheden var inde på en ganske lignende problemstilling i alle de forbehold, han tog. Han tog forbehold over for Wernerrapporten og over for de andre rapporter om fællesmarkedets fremtid, og han nævnte alle de forbehold, som Danmark har stillet eller burde have stillet, og sagde, at hvis man dels ikke lagde ret meget vægt på rapporterne, dels fik alle vore forbehold så nogenlunde godkendt, kunne det selvfølgelig godt ske, vi kunne lade os optage. Men det er jo allerede et synspunkt, som er overordentlig optimistisk, især når man husker, at hr. Ivar Nørgaards kolleger i England i Labourpartiet siger næsten det samme i ord, men i kendsgerninger betyder det bare ganske enkelt, at de betingelser, som England forlanger, er de modsatte af vore, så begge de herrer kan ikke blive saliggjort på én gang, og sandsynligheden taler for, at ingen af dem bliver saliggjort.

Det må faktisk være mit spørgsmål til markedsministeren her i dag, når han nu har fået studeret talerne fra det radikale venstre, der er et regeringsparti, og fra socialdemokratiet, som er et meget stort oppositionsparti, og som vel også før eller senere får regeringsanpart igen: mener markedsministeren, at han har nogen udsigt til at få forhandlingsresultater hjem, som svarer til de krav og forventninger, de to nævnte partier har stillet? Han skal ikke tro, at han får forhandlingsresultater hjem, som svarer til

mit partis krav, og det tror jeg såmænd ikke engang han forhandler efter, men han forhandler formodentlig efter, at der skal være et flertal i dette folketing, som skal være parat til at acceptere resultaterne. Og det forekommer mig helt tydeligt, at såvel det radikale venstre som socialdemokratiet i dag i den grad har understreget betingelserne, at markedsministerens rolle i Bruxelles aldeles ikke er den artige drengs, for så kommer den artige dreng hjem og får smæk. Hans mission i dag er i virkeligheden den at forhandle på et mandat, som det er et stort spørgsmål om han med sin indsigt i fællesmarkedets vilje og ønsker ikke lige så godt i dag kunne erklære for håbløst eller næsten håbløst.

Alternativet til fællesmarkedet er stadig væk Nordek. Vi har ikke i markedsministerens redegørelse fået nogen som helst forklaring på skibbruddet. Der står, at det beklages. Derom er der almindelig enighed. Men vi havde måske nok haft grund til at forvente, at markedsministeren klart havde gjort rede for, hvorfor Nordek faldt på gulvet. En hovedårsag var naturligvis den, at den danske regering spillede på to heste. Det har man lov til, men det er ligesom lidt fjollet, at man, når man ser den ene hest komme i mål, så stadig væk opretholder mønterne på den anden. Det var det, man gjorde. Nordek var faktisk i mål, og stadig væk spillede man sine store mønter på den anden hest, og den anden hest er efter alt, hvad der foreligger for os, overordentlig sort. Det var regeringens dobbeltspil, som mere end noget andet gjorde, at Finland tog den stilling, det tog, og når den danske regering engang spiller et enkelt spil igen, så kan disse forhandlinger genoptages. Jeg synes, det skulle ske så hurtigt, som det overhovedet er muligt.

Sveriges stilling til fællesmarkedet skulle gøre denne videreudvikling af Nordek yderligere aktuel, og min fornemmelse er, at Norge i stigende grad er ved at se vanskelighederne snarere end lyset på vejen til fællesmarkedet. Også forhandlingen her i dag virker meget lidt inspirerende på fællesmarkedstilhængere, der er ikke meget lyssyn, der er ikke meget liv, og der er ikke megen spontan opbakning af det store velsignede samarbejde. Der er lige det modsatte. Der er vanskeligheder, der er forbehold, der er alle